

HABITUS

Hajautettu biokaasun tuotanto ja nesteytys Suomessa kehitys- ja investointihanke

Anne-Riikka Rautio
Anne-riikka.rautio@centria.fi

KOKKOLAN
KAUPUNKI

KAUSTISEN
seutukunta

KOSEK
KOKKOLA

Perho

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

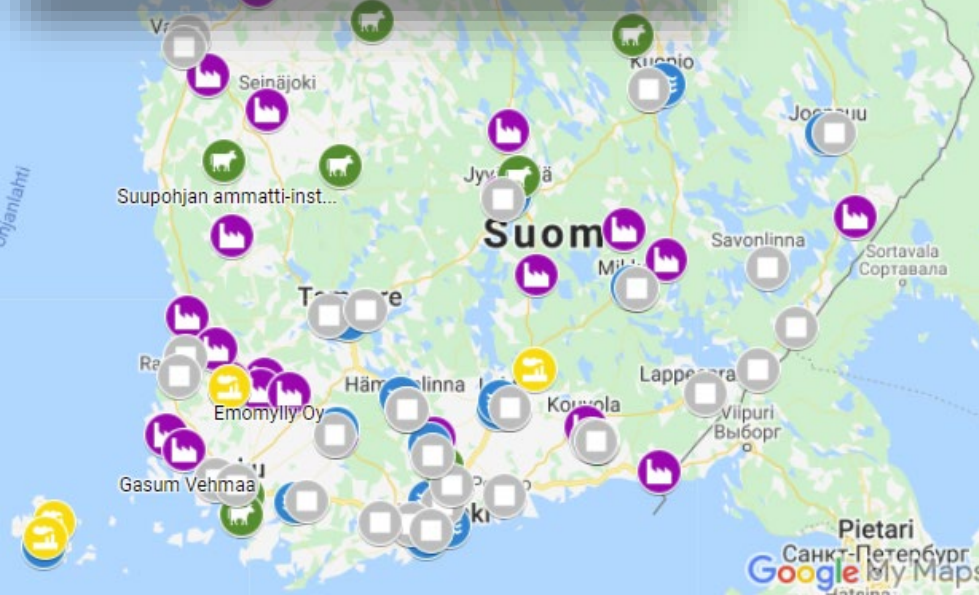
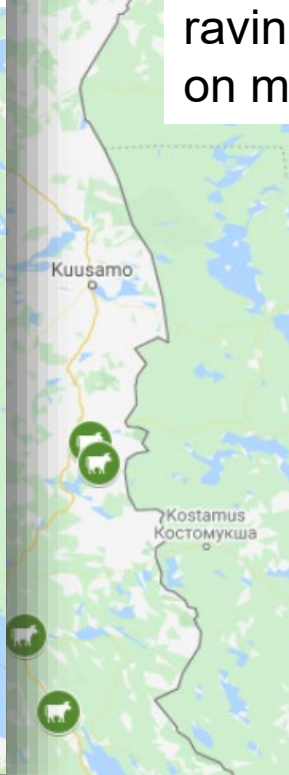
Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

HABITUS - perustiedot

- **Hanke toteutetaan välillä 1.1.2020-31.12.2022**
- Kokonaisbudjetti 480 000 €
  - Investointiosuus: 130 000 €
  - Kehittämisosuus: 350 000 €
- Toteuttajana Centria TKI:n Kemia- ja biotaloustiimi
- Keski-Pohjanmaan liiton **EAKR-rahoitus**
  - TOIMINTALINJA 2. Uuden tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen
  - Erityistavoite 3.2. **Uusiutuvan energian ja energiatehokkaiden ratkaisujen kehittäminen**
- Alueen kuntien rahoitus (KOSEK, KASE, Kannus, Perho)
- Yritysrahoitus: Ageragas Innovation Oy ja Valio Oy

Maatilatason biokaasulaitokset

”Suomen biokaasutuotannon sekä energia- että ravinnekiertojen potentiaalista merkittävin osuus on maatalouden biomassoissa” TEM ENERGIA 2020;3

Hajautettu malli

- Korkea investointikustannus
- Syötteiden kuljetusmatkat lyhyet
- Mädätysjäännöksen käsittely, kuljetus pelloille,...
- Porttimaksut*
- Teknologian saatavuus ja soveltuvuus?

Keskitetty malli

- Syötteiden kuljetuskustannukset*
- Ravinteiden kierrätys → tuote?
- Porttimaksut*
- Olemassa oleva teknologia

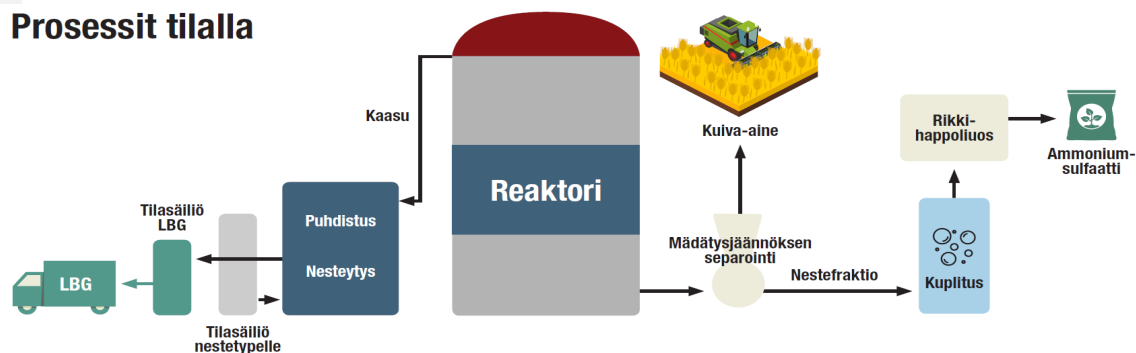
*Kustannus syötteen toimittajalle

- Ravinnekiertoon perustuva tuotantotuki?
- Biokaasulaskuri.fi → biokaasulaitosinvestoinnin alustavaan kannattavuuden arviointiin

HABITUS - Kehityshanke

- HABITUS –hankkeen painopisteenä on **biokaasutuotannon kannattavuusongelmien ratkominen.**
  - Pienten tuotantomäärien käsittely, teknologian saatavuus ja sopivuus
  - Osuuskuntamalli
- Tavoitteena on luoda **maatilakokoluokan*** toimintamalli, jossa lietelannan energia- ja ravinnepääte otetaan talteen kannattavasti, jolloin **hyöty jää tuottajalle ja siten myös alueelle.**
- **Toimintamalli** perustuu tilakohtaiseen** biokaasun tuotantoon ja nesteytykseen sekä mädätysjäännöksen ravinteiden konsentroimiseen ja jälleenkäyttöön.

Prosessit tilalla

* n.10 - 15 Nm³/h

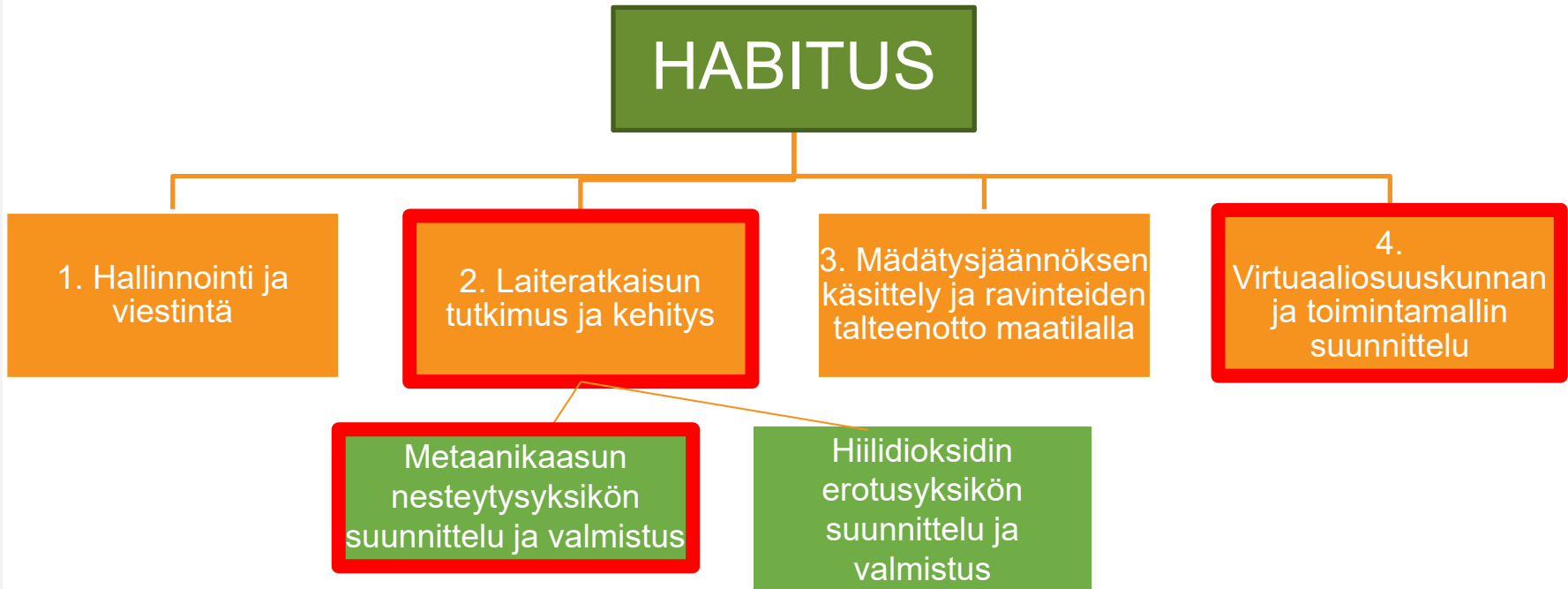
** Tila = yhden tai useamman yksikön muodostama kokonaisuus

Kestä

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

HABITUS - Hankkeen työpaketit

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Tavoitteet – TP2

- Tavoitteena on kehittää **maatilamittakaavaan** soveltuva **biometaanin nesteytysyksikkö** sekä selvittää **hiilidioksidin erotusjärjestelmien** soveltuvuutta maatilakokoluokkaan.
- Nesteytetty biometaani avaisi suuremman markkinat ja voidaan näin kustannustehokkaasti kuljettaa loppukäyttäjälle ja hiilidioksidin myynnistä syntyisi uusi tulonlähde maatilalle. Hiilidioksidia voidaan myös hyödyntää mm. kasvihuoneiden lannoitteena.

Tutkimuskysymyksiä:

- Onko mahdollista saada biometaani kustannustehokkaasti nesteytettyä maatilakokoluokassa?
- Miten mädätysprosessissa syntyvä hiilidioksidi saadaan talteen?
- Uuden teknologian kehittäminen
  - Mittakaavaan sopivan **kryo**-nesteytysyksikkö CH₄ - suunnittelu ja valmistus
  - Mittakaavaan sopivan **kryo**-erotin CO₂ - suunnittelu ja valmistus

Työpaketin kirjallisina tuotoksina on toteutettavuusanalyysi nesteytysyksiköstä sekä hiilidioksidin talteenotosta .

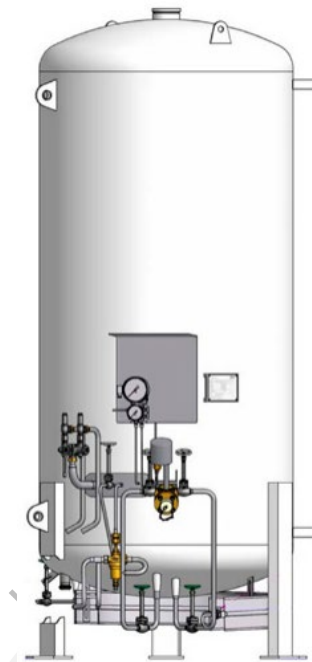
CH4 nesteytysyksikkö

1,86 m

54 cm

1,8 m

ja työtä -ohjelma

Tavoitteet – TP4

Luoda biokaasun tuotantomallista sekä nesteytetyn biometaanin keräilystä virtuaalienergiaosuuskunta. Osuuskunta muodostuu hankkeeseen sitoutuneista maatalousyrittäjistä Keski-Pohjanmaan alueelta. Mallin avulla pyritään löytämään optimaalinen toimintamalli hajautetulle biokaasutuotannolle sekä keskitetylle jakelulle.

Tutkimuskysymyksiä:

- Miten energiaosuuskuntamalli soveltuu Keski-Pohjanmaan maatiloille?
- Mitä uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja aluetaloudellista etua malli synnyttää?

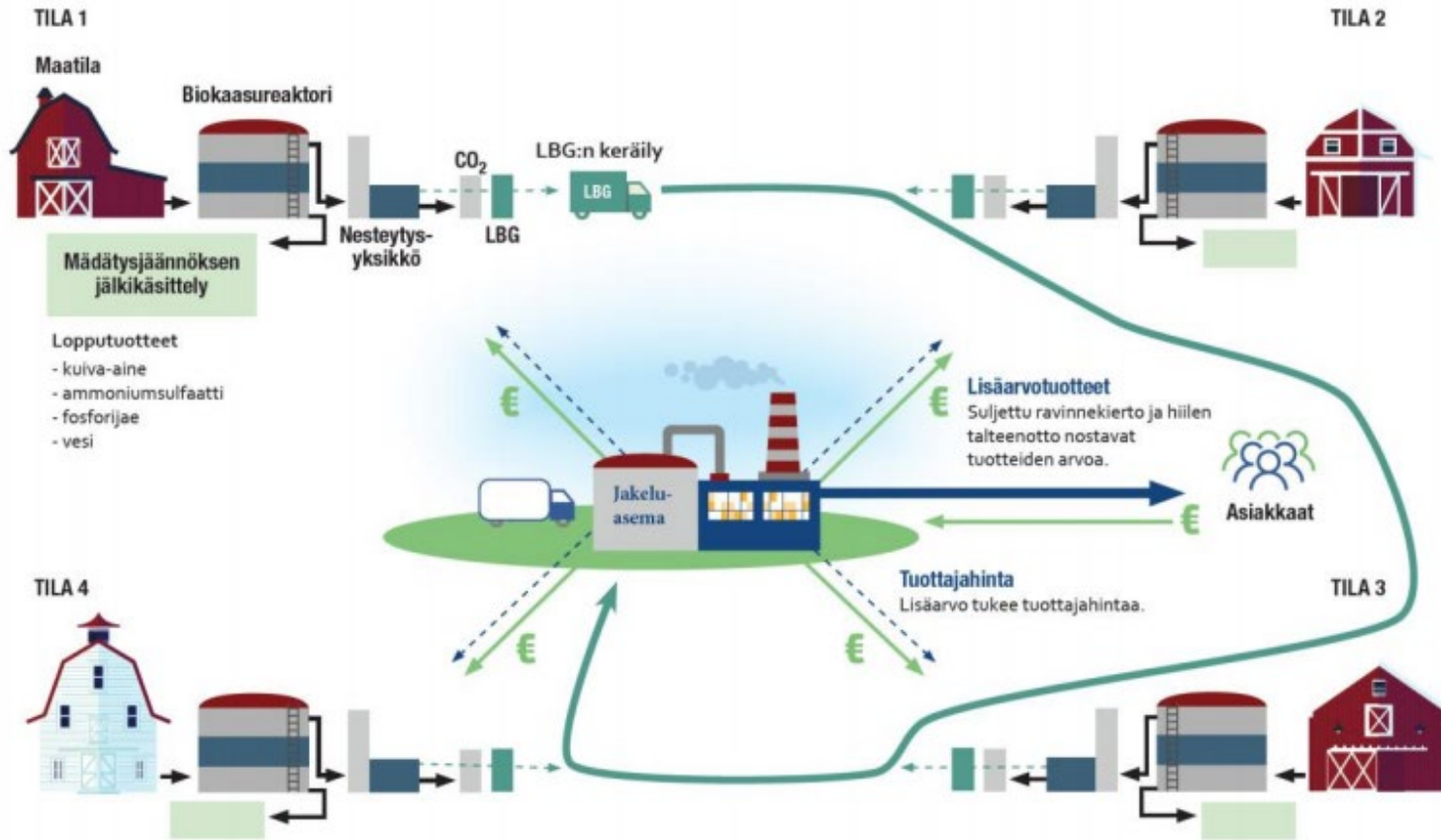
Työpaketin kirjalliset tuotokset:

1. Liiketoimintasuunnitelma virtuaaliosuuskunnalle
2. **Tilakohtaiset raportit biokaasun tuotantopotentiaalista**
3. Raportti osuuskuntatoiminnan ympäristövaikutuksista

Kysely tiloille →
tuotantopotentiaalit
selville →
osuuskuntamallin
hahmottelu

Virtuaaliosuuskunnan ja toimintamallin suunnittelu

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Lisätietoja:

www.centria.fi/habitus

Anne-Riikka Rautio

anne-riikka.rautio@centria.fi

040 706 4720

